

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การเขียนเรียงความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง สร้างสรรค์งานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเขียนเรียงความ (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การเขียนเรียงความ

เรียงความ เป็นงานเขียน ร้อยแก้ว ชนิดหนึ่งที่คุณเขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด และทัศนคติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้วยถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงอย่างมีลำดับ ขั้นตอนและสละสลวย

๑. องค์ประกอบของเรียงความ มี ๓ ส่วน คือ

๑.๑ **คำนำ** เป็นส่วนแรกของเรียงความ ทำหน้าที่เปิดประเด็น ดึงดูดความสนใจ พิถีพิถัน คำถึงเรื่องที่คุณจะเขียน เน้นศิลปะในการใช้ภาษา

หลักการเขียนคำนำ ควรยึดแนวทางต่อไปนี้

- ๑) ไม่ยืดเยื้อ ยืดยาว
- ๒) ไม่ควรกล่าวถึงสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- ๓) ไม่ควรซ้ำกับส่วนสรุปหรือความลงท้าย
- ๔) อาจหาคำคม สำนวน สุภาษิต หรือบทกวีที่ไพเราะและเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

มาเป็นคำนำก็ได้

๑.๒ **เนื้อเรื่อง** เป็นส่วนสำคัญและยาวที่สุดของเรียงความ ประกอบด้วยความรู้ ความคิด และข้อมูลที่คุณเขียนค้นคว้าเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ ระเบียบ การเขียนเนื้อเรื่อง เป็นการขยายความในประเด็นต่าง ๆ ตามโครงเรื่องที่วางไว้ล่วงหน้าแล้ว ในการเขียนอาจมีการยกตัวอย่าง การอธิบาย การพรรณนา หรือยกโวหารต่าง ๆ มาประกอบด้วย โดยอาจจะ มีย่อหน้าหลายย่อหน้าก็ได้

หลักการเขียนเนื้อเรื่อง ควรยึดแนวทางต่อไปนี้

๑) ความถูกต้อง แจ่มแจ้งสมบูรณ์ ผู้อ่านสามารถเข้าใจเจตนาารมณ์ของผู้เขียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเรียกว่ามีสารัตถภาพ

๒) ใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า จะต้องมียิ่งใจความเดียว ไม่ออกนอกเรื่อง สับสน วกวน ซึ่งเรียกว่ามีเอกภาพ

๓) เนื้อหาในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันโดยตลอด ย่อหน้าที่มาหลังจะต้องเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับย่อหน้าที่มาก่อน ซึ่งเรียกว่ามีสัมพันธ์ภาพ

๑.๓ สรุป เป็นส่วนสุดท้าย หรือย่อหน้าสุดท้ายในเรียงความแต่ละเรื่อง ผู้เขียนจะทิ้งท้ายให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน กระชับรัดกุม ซึ่งการเขียนสรุปมีหลายวิธี เช่น ฝากข้อคิด และความประทับใจให้ผู้อ่านย้ำความคิดสำคัญของเรื่อง ชักชวนให้ปฏิบัติตาม ให้กำลังใจแก่ผู้อ่าน ตั้งคำถามที่ชวนให้ผู้อ่านคิดหาคำตอบ และยกคำพูด คำคม สุภาษิต หรือบทกวีที่น่าประทับใจ เป็นต้น

หลักการเขียนสรุป ควรยึดแนวทางต่อไปนี้

- ๑) เขียนสั้น ๆ ไม่เยิ่นเย้อ (ความยาวควรจะทำเท่า ๆ กับคำนำ)
- ๒) อาจสรุปโดยการอ้อนวอน เชิญชวนหรือแสดงความคิดเห็น
- ๓) ควรหลีกเลี่ยงคำขออภัย หรือคำออกตัวว่าผู้เขียนไม่มีความรู้
- ๔) ไม่ควรเสนอประเด็นใหม่เข้ามาอีก

๒. ขั้นตอนการเขียนเรียงความ

๒.๑ การเลือกเรื่อง หากจะต้องเป็นผู้เลือกเรื่องเองแล้ว ควรเลือกตามความชอบ หรือความถนัดของตนเอง

๒.๑ การค้นคว้าหาข้อมูล อาจทำได้โดยการค้นคว้าจากหนังสือ นิตยสาร วารสาร เว็บไซต์หรือสื่ออื่น ๆ

๒.๓ วางโครงเรื่อง เมื่อได้หัวข้อเรื่องแล้ว ต้องวางโครงเรื่อง โดยคำนึงถึงการจัดการ จัดลำดับหัวข้อเรื่องที่จะเขียนให้สัมพันธ์ ต่อเนื่องกัน เช่น

- ๑) จัดลำดับหัวข้อตามเวลาที่เกิด
- ๒) จัดลำดับหัวข้อจากหน่วยเล็กไปสู่หน่วยใหญ่
- ๓) จัดลำดับตามความนิยม

๒.๔ การเรียบเรียง ตามรูปแบบของเรียงความ ตามองค์ประกอบ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป

๓. ข้อควรระวังในการเขียนเรียงความ

๑. เขียนโดยใช้ลายมือที่อ่านง่าย สะกดถูกต้อง ไม่สกปรก
๒. ย่อหน้าให้พอเหมาะกับเนื้อเรื่อง และเริ่มย่อหน้าใหม่เมื่อขึ้นใจความใหม่
๓. อย่าเขียนภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ
๔. อย่าเขียนตัวเลขเป็นข้อ ๆ แบบการตอบคำถาม
๕. อย่าเขียนข้อความลอย ๆ โดยไม่มีการยกตัวอย่างประกอบ ถ้ามีบัตรย่อยกรงควรรนำมาประกอบเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ
๖. ต้องวางโครงเรื่องก่อนทุกครั้ง
๗. คิดคำนำและสรุปให้ประทับใจและเหมาะกับเนื้อหา

๔. ตัวอย่างการเขียนโครงเรื่อง

